

РЕЗОНАНС

ГАЗЕТА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВИЗВОЛЕННЯ

У
К
Р
А
Ї
Н
И

ВІТАЄМО

Всіх наших ветеранів зі всенародним святом 55-річчя повного звільнення України від німецько-фашистських загарбників! Низький уклін Вам за ратні і трудові подвиги. Зичимо щастя, здоров'я, всіляких гараздів, миру на нашій землі!

Ректорат, профспілковий комітет СумДУ

У жовтні Україна відзначає 55-річчя визволення від німецько-фашистських загарбників: гримітимуть салюти, проходитимуть урочисті збори, виступатимуть зі спогадами ветерани... А в тих спогадах оживатиме головне – Пам'ять. Пам'ять – як одна з передумов подальшого існування будь-якого суспільства. Тож давайте сьогодні згадаємо деякі епізоди, цифри, факти п'ятдесятип'ятирічного минулого...

Літнього ранку 1941 року фашистська Німеччина напала на тодішній Радянський Союз. Серед територій, атакованих у перші години війни, була й українська земля. Відтоді й аж до жовтня 1944 року 1056 днів (зі всіх 1414) війна котилася по Україні: спершу в одному напрямку, потім в іншому.

Потужними bastіонами на шляху ворога стали Київ, Одеса, Керч, Севастополь. А вся стратегічна оборона саме на території України значною мірою позначилася на зриві маячних планів "бліц-кригу".

Протягом війни до лав Червоної Армії та партизанських загонів влилося 6,5 мільйонів жителів України. За мужність і героїзм, виявлені в боях проти загарбників, представники українського народу одержали понад 2,5 мільйонів орденів та медалей, більше 2 тисяч чоловік було удостоєно звання Героя, і серед них 30 – відзначені цим званням двічі. Попри всі політичні зафарбовування минулих років ми починаємо переконуватися на фактах, що проти фашистів за визволення України воювали й бійці Української повстанської армії.

В фонд оборони трудящі нашої республіки зібрали понад два мільярди карбованців, велику кількість продовольства й теплого одягу; 360 тисяч чоловік взяло участь у рухові донорів.

А скільки мужності, терпіння потрібно було мати

жінкам, дітям, літнім людям, які були кинуті напризволяще ворогові й витримали режим окупації!?! Доля Лідіце та Хатині спіткала понад 250 українських сіл, добрий відсоток із яких на території Сумщини.

Та всякому лихові приходить кінець...

У грудні 1942 року першим було визволено село Мілове Луганської області. Колесо війни покотилося на Захід. Почалося вигнання ворога з України. Вже наприкінці літа 1943 року війська чотирьох фронтів вийшли до Дніпра. 6 листопада 1943 року було визволено Київ.

Битва за Дніпро поклала початок визволенню Правобережної України і Криму, що було визначено як центральне завдання у зимово-весняній кампанії 1944 року. 12 травня переможно звершилася операція в Криму, а вже наступного дня розпочався Львівсько-Сандомирський наступ. На початку серпня завершилося визволення майже всіх Західноукраїнських областей.

Воїни 4-го Українського фронту повели наступ на Карпатському напрямку: з боями треба було пройти понад 100 кілометрів у горах, подолати чотири перевали. На кінець вересня вони досягли тодішнього радянсько-чехословацького кордону. І хоча 14 жовтня 1944 року в Києві відбулися урочисті збори з нагоди визволення України – частина нашої території була ще під ворогом. Тільки наприкінці жовтня 1944 року завершено наступальну операцію 4-го Українського фронту по вигнанню ворога з території Закарпатської України – вся наша земля була визволена від німецько-фашистських загарбників...

Свято закінчиться. Життя триватиме. Однією з передумов його є Пам'ять.

ВОНИ ВОЮВАЛИ ЗА УКРАЇНУ

55-ту річницю остаточного звільнення України від німецько-фашистських загарбників ветерани Великої Вітчизняної війни Сумського державного університету зустрічають як велике всенародне свято. Багато з них безпосередньо брало участь у боях за звільнення України. Таких у нашій первинній організації ветеранів війни, праці та військової служби 15 чоловік.

Передусім згадаємо про тих, хто пішов з життя, лишивши свій помітний слід в історії Великої Вітчизняної війни.

Це – Володимир Львович Рабець. Він у складі 324-ї Сумсько-Київської дивізії, а потім і 3-ї Танкової армії (під командуванням нашого земляка П.С.Рибалка) з початку бійцем, а згодом командиром взводу, звільняв правобережну Україну.

Це – Михайло Іванович Волинцев, який воював у складі військ 1-го і 4-го Українських фронтів, у Гвардійській частині.

Це – Михайло Іванович Жогло, який воював у складі 32-ї Верхньодніпровської дивізії, в полку важких мінометів, зпочатку – командиром взводу, а потім начальником штабу полку.

Це – Василь Миколайович Бершов, боєць-кулеметник, який брав участь у боях за Харків і Полтаву.

Усі вони в боях за Україну отримали важкі поранення, які, безумовно, вплинули на їх здоров'я уже після війни.

Згадаємо і Віктора Івановича Курсова, який пішов з життя зовсім недавно. Він воював у військах 1-го Ук-

раїнського фронту як старшина взводу музикантів.

І сьогодні поряд з нами ветерани, активні бійці за визволення України:

Іван Лукич Кругляк – командир відділення автоматників, сержант 232-ї стрілецької Сумсько-Київської дивізії, учасник звільнення Сум і форсування Дніпра;

Олександра Іванівна Цапа – юна бойова розвідниця колись виконувала на Харківщині бойові завдання, з її допомогою взято в полон чимало німецьких офіцерів;

Микола Григорович Герасименко – в якості повітряного стрільця на дальньому бомбардувальнику у складі авіаційного полку 1-го Українського фронту звільняв небо України;

Олексій Максимович Тараненко – захищав місто Київ у складі 4-го Урядового полку НКВС, а потім воював у складі 39-ї Армії на території України;

Василь Корнійович Майборода – брав участь у визволенні Києва та правобережної України в складі військ 1-го і 2-го Українських фронтів, був сапером-мінером, мав тяжке поранення;

Володимир Михайлович Кова-

ленко, професор – звільняв Україну в складі 4-ї Гвардійської танкової армії;

Володимир Васильович Стрельцов, професор – брав участь у Курській битві і форсуванні Дніпра у складі 7-го механізованого корпусу 3-ї Танкової армії під командуванням П.С.Рибалка;

Григорій Семенович Володченко, професор – з початку в якості зв'язкового партизанського загону імені Котовського на Харківщині, а потім в якості рядового винищувального батальйону КДБ Степового фронту у складі 252-ї дивізії 53-ї армії брав участь у звільненні Харкова, Краснокутська, Охтирки, Котельви, Кременчука. Був при цьому двічі поранений;

Василь Данилович Якименко – у складі з'єднання гвардійських мінометів ("Катюш") форсував Дніпро, звільняв правобережну Україну в ранзі командира батареї, а потім – начальника штабу дивізіона;

Семен Тихонович Руденко – брав участь у звільненні Харкова та правобережної України в ранзі рядового-кулеметника, а потім командира кулеметників. Був тричі поранений.

Слава нашим ветеранам, доблесним бійцям у боротьбі проти німецько-фашистських загарбників за визволення нашої рідної України.

В.ЄВДОКИМОВ,
голова ради ветеранів СумДУ,
полковник у відставці,
доцент.

Нещодавно в Сумському державному університеті відбулася науково-методична конференція, організована ректором та кафедрою українознавства, присвячена 55-річчю звільнення України від німецько-фашистських загарбників.

Як зазначив у своїй доповіді полковник у відставці, ветеран війни і праці доцент В.Є.Євдокимов, хід звільнення України можна умовно поділити на два основні етапи.

Перший – 1943 рік. Після Сталінградської перемоги, а потім і Курської битви, звільнено Донбас і ряд районів Південної України, в результаті чого радянські війська відкрили собі шлях через північну Таврію до Криму і пониззя Дніпра, потім – звільнення Харкова, за який фашисти боролися відчайдушно (довелося двічі звільняти це місто). В Київській операції, що тривала з 12 жовтня по 23 грудня 1943 року, брали участь війська Другого, Третього і Четвертого Українських фронтів під командуванням І.С.Конєва, Р.Я.Малиновського, Ф.І.Толбухіна. А столицю нашу звільняли війська

НАУКОВА РОЗМОВА

ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ

Першого Українського фронту М.Ф. Ватутіна.

Другий етап – 1944 рік. З грудня 1943 по травень 1944 сталися значні воєнно-політичні події, що мали великий вплив на хід звільнення України. Радянські війська зламали оборону противника майже на всьому фронті, розгромили великі стратегічні угруповання ворога під Ленінградом і Новгородом, на правобережній Україні й у Криму, звільнили всю правобережну й частину Західної України, а також Крим і частину Білорусії, увійшли в Естонію та Молдову, вийшли до кордонів Польщі та Чехословаччини, розгнали бойові дії на території Румунії. Попереду були Карпати. Тут фашисти, використовуючи

гірську місцевість, обмеженість шляхової мережі, влаштували потужну оборону. Паралельно польсько-чехословацького і радянсько-чехословацького кордону була побудована ціла система інженерних споруд з використанням гірських висот. Далі тягнулась так звана "непрохідна" лінія Арпада з системою дотів, дзотів, надобів, рвів та завалів.

Східно-Карпатська операція здійснювалась військами Першого та Четвертого Українських фронтів під командуванням маршала І.С.Конєва і генерала армії І.Є.Петрова при взаємодії з Другим Українським фронтом маршала Р.І.Малиновського. Діяли дві танкові армії, одною з яких командував наш земляк П.С.Рибалко, а також повітряна армія генерала В.М.Жданова. Їх силами карпатський вузол фашистів був розрубаний і розгромлений, радянські війська оволоділи районами Гумене, Ужгород, Чоп. Цим завершилося з'єднання всіх українських земель. Останній населений пункт у Закарпатті звільнено 28 жовтня 1944 року.

НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНІ АСПЕКТИ НА МЕЖІ ТИСЯЧОЛІТЬ

— До призначення проректором Ви працювали доцентом на кафедрі прикладної математики, закінчили докторську дисертацію, плідно керували аспірантами. Що змусило Вас взяти на себе нову відповідальну і, відверто кажучи, важку ношу?

— Якщо відповідати в широкому плані, то це — стурбованість за майбутнє моїх студентів і навіть мого чотирирічного онука. Я часто ставлю собі запитання, на які не можу дати однозначної відповіді. Наприклад: чи немає провини моєї та мого покоління в отих негараздах, що спіткають нашу молодь на кожному кроці, а також у проявах бездуховності та морального нігілізму, що мають місце в молодіжному середовищі? І ще: чи будуть корисними для студентів (а отже і для суспільства) знання, які вони здобувають у стінах університету?.. Крім такої стурбованості, вирішальну роль зіграло те, що я не мав морального права відмовитися від пропозиції, що виходила від ректора, авторитет якого для мене є беззаперечним. Все своє свідоме життя я займався суспільно-політичною роботою і добре розумію всю складність виховання. Тішить одне — я знаходжуся в чудовій команді однодумців, де кожен з проректорів є унікальною особистістю, постійно відчуваю їхню підтримку та допомогу.

— Ви говорите, що постійно займаєтесь суспільно-політичною роботою. Які ж Ваші політичні уподобання?

— Згідно з Конституцією України, кожен громадянин, якщо він не військовий і не працює в правоохоронних органах, може бути членом політичної партії або об'єднання. Як відомо, в нашому університеті діють комуністична і соціалістична партійні організації, працюють керівники їхніх обласних і міських організацій. 11 липня цього року утворилася в СумДУ і первинна організація народно-демократичної партії (НДП), головою якої обрано мене. На сьогодні в наших лавах нараховується 60 членів, переважна більшість із яких — студенти. До кінця року плануємо подвоїти чисельність, забезпечивши політичний вплив на кожному студентському потоці, на кожній кафедрі. До речі, НДП єдина з партій, яка взяла на себе відповідальність за соціально-економічний стан в Україні. Головна наша мета — перемога в рамках об'єднання "Нова Україна" на виборах 2002 року. Більшість людей уже зрозуміла на власній долі згубність дій деструктивних сил, незважаючи на їхні популістські лозунги та огульну критику на адресу владних структур. Хочу наголосити, що ніхто в нашому університеті не буде переслідуватись за політичні уподобання, якщо вони не порушують діючої конституції. Зі свого боку ректорат, як адміністрація дер-

Наш кореспондент зустрівся з новим проректором з навчально-виховної роботи Анатолієм Степановичем КРАСНОПОЯСОВСЬКИМ і поставив йому кілька запитань.

жавного вузу, вимагає від викладачів і співробітників, незалежно від їх партійності, лояльності до законнообраного Президента й урядових структур. Назвіть мені, будь ласка, країну, де це не є нормою...

За моїми плечима майже 30 років перебування в КПРС, куди я вступив під час армійської служби. Я пройшов типовий шлях від наївної віри в побудову комунізму в окремих державах, до розуміння нежиттєвості марксизму-ленінізму, збагнув це, будучи керівником міжкафедрального філософського семінару "Теорія і практика побудови соціалістичного суспільства в СРСР". Мабуть, цим можна пояснити той феномен, що мені, як представникові центристської демократичної партії, яка обходиться без усіляких "ізмів", при спілкуванні з рядовими членами КПУ вдається знаходити майже повне порозуміння. Я навіть пропоную їм вступати в НДП. А от із функціонерами лівих партій не те що порозуміння, а навіть інтелегентно поспілкуватися не вдається.

— Основні завдання виховної роботи в нашому університеті, на Ваш погляд?

— Гуманізація нашого суспільства, збереження духовного здоров'я нації роблять актуальним виховання нашого студентства на загальнолюдських цінностях, християнській моралі. На межі тисячоліть ми повинні усвідомити, що вищі навчальні заклади мають стати не тільки установами, де готуються висококваліфіковані фахівці для нашої країни й зарубіжжя, а й центрами формування та розповсюдження нового політико-економічного світогляду, важливим елементом якого, безумовно, є побудова повноцінного громадянського суспільства в Україні. Саме питання теорії і практики його побудови в демократичній, правовій і соціальній державі повинні зайняти належне місце в навчально-науковій роботі кафедр гуманітарного блоку. Треба зрозуміти, що поряд із професійним замовленням на висококваліфікованого спеціаліста існує і соціально-політичне замовлення суспільства. Саме ігнорування останнього призводить, як правило, до суспіль-

них втрат, негативно відбивається і на якості вищої освіти. Для ілюстрації такий приклад. Молодий спеціаліст-хімік, який отримав у вузі добру фахову підготовку, але не мав належної соціальної орієнтації, організовує виробництво динаміту для продажу терористам. Як наслідок — маємо і збитки, і "горе-спеціаліста", який поставив себе поза законом. Я ні в якому разі не пропоную виховувати соціально-орієнтованих студентів на конкретній партійній програмі, приміром, НДП. Це особиста справа кожного. Але набуття студентом за роки навчання імунітету до проявів екстремізму (як лівого, так і правого) є обов'язковим елементом громадянського суспільства.

Важливою складовою у виховній роботі є формування у студентів національної ідеї, суть якої найвлучніше передав наш Т.Г.Шевченко "І чужому научайтесь, і свого не цурайтесь!". Тобто відкритість до всього цінного, накопиченого людством, при збереженні власних духовних цінностей. Собі я ставлю таке завдання: зберегти все те краще у виховній роботі, чим заслужено пишається наш університет, і водночас шукати нові ефективні форми навчально-виховного процесу з урахуванням сучасних вимог, які ставлять перед вищою школою наш Президент і уряд.

— Який вплив, на Вашу думку, мають на виховну роботу наступні вибори Президента України?

— Безпосереднє. Зрозуміло, що на цих виборах мова йде не про заміну прізвища Президента, а про зміну курсу реформ, тобто їх розкрутку в протилежному напрямі. Реальні претенденти на обрання вже відомі. Це діючий Президент Леонід Кучма і представник лівих. Я уповноважений заявити, що ректорат, відчуваючи відповідальність за долю університету, закликає професорів і викладачів, співробітників, студентів і аспірантів віддати свій голос за діючого Президента Л.Д.Кучму і докласти зусиль, щоб обрати його вже в першому турі. Наївних людей, які звинувачують Президента у всіх "смертних гріхах", хочу застерегти: "Не плюйте в колодязь, з якого п'єте воду. Не розхитуйте човна, в якому всі сидимо!". Чи хочемо ми дочекатися такого дня, коли, прокинувшись, побачимо з жахом, що живемо в суспільному будинку, який руйнується на очах. І тоді наше важке сьогодні здасться нам золотим недосяжним сном. "І підуть брат на брата..." Це не залякування, як кажуть ліві, це пересторога, щоб нас минула доля Югославії.

Тим, хто вагається, раджу прислухатися до своїх студентів, які обрали свого Президента — Л.Д.Кучму.

ПЕРШОКУРСНИКИ ЗРАЗКА 99: СКІЛЬКИ ЇХ...

Вже майже два місяці тривають заняття. Напевно ж, цього часу виявилось достатньо, аби 737 цього-річних новачків, тобто студентів першого курсу, адаптувалися до умов, ознайомилися, а то й звиклися, з Сумським державним університетом. Єдине, що ми можемо для них сьогодні зробити – побажати всляких гараздів та успіхів у навчанні. А для читачів газети, прибічників статистики, спробуємо проаналізувати цифри цього-річного прийому на перший курс.

Всього на 22 спеціальності СумДУ було подано 1290 заяв. Згідно з планом прийому на першому курсі було 680 бюджетних місць. Загальний конкурс склав 1,9 на одне місце. Якщо говорити окремо про денну форму, то тут на 650 місць надійшло 1062 заяви і конкурс становив 1,63. Зауважимо, що загальний конкурс у Сумський державний педагогічний інститут — 2,24, у Сумський державний аграрний університет — 4,4.

Найбільший конкурс був на спеціальність “Правознавство” — 3,1. На спеціальність “Фінанси” конкурс становив 2,2 чоловіка, на “Системи управління і автоматики” — 1,88, “Лікувальну справу” — 1,81, “Холодильні машини і установи” — 1,8, “Переклад” — 1,77, “Інформаційні технології проектування” — 1,7. Найменший конкурс ми спостерігаємо на спеціальність “Динаміка і міцність” — 1,15, “Менеджмент організацій” — 1,20, “Обладнання хімічних виробництв і підприємств будівельних матеріалів” — 1,2, “Технологія машинобудування” —

1,23, “Компресори, агрегати та вакуумна техніка” — 1,27, “Інструментальне виробництво” — 1,33. Загалом конкурс на технічні спеціальності по університету рівняється 1,47 чоловік на місце.

Говорячи, що найбільший конкурс був на “Правознавство”, хочемо зауважити, ще це — серед спеціальностей денної форми навчання. Взагалі ж по університету перевершила всіх спеціальність “Електроніка”, що на заочному факультеті. Тут конкурс склав 4,8 чол. на одне місце. Хоча, всього бюджетних місць там було лише 5. Всього на заочний факультет конкурс становив 7,6 чол. на місце. Зазначимо, що на 30 бюджетних місць на цьому факультеті надійшло 228 заяв. Коли говорити про факультети СумДУ денної форми навчання, то найбільший конкурс був на економічному — 1,87, та медичному — 1,81. На інших факультетах ситуація виглядає так: інженерний — 1,44, фізико-технічний — 1,64,

механіко-математичний — 1,43.

Тепер кілька слів про рівень підготовленості першокурсників. Найвищий прохідний бал — 21 — був на спеціальності “Екологія та охорона навколишнього середовища”. Дещо менші показники спостерігаємо: “Холодильні машини і установи”, “Енергетичний менеджмент” та “Правознавство” — 20, “Фізична та біомедична електроніка”, “Прикладна математика” — 19, “Переклад”, “Динаміка і міцність” — 18.

На платній основі до СумДУ в 1999 році зараховано 87 студентів. Незаперечний лідер тут медичний факультет — 36 повноплатників. На п'яти йому тисне економічний факультет — 35. Щоправда, на власне економічні спеціальності прийнято 15 повноплатників. А загальна висока кількість вийшла за рахунок спеціальностей “Переклад” — 16, та “Правознавство” — цього року аж 4.

НЕТРАДИЦІЙНІ МИТТЄВОСТІ

І цього-річне навчання студентського активу нашого університету пройшло, за традицією, на базі відпочинку “Сонячна галявина”, що належить ВАТ “СМНВ ім. М.В.Фрунзе”, куди університетівські активісти — 200 чоловік — прибули на спеціально замовлених автобусах. Сценарій — також традиційний: організаційна частина, вибори, навчання, зустріч з представниками ректорату, культурно-масова програма (змагання веселих і кмітливих та спортсменів, дискотека). Спільно вболівали всі за збірну України з футболу, що саме

грала вирішальну гру зі збірною Росії, та за боксера Кличка, який ставав чемпіоном...

Серед питань, які студенти ставили І.О.Ковальову та проректорові з навчально-виховної роботи А.С.Краснопоясовському, запам’яталось найбільш актуальне у наш передвиборчий час: “Чому в університеті висить портрет Л.Кучми і немає портретів інших претендентів?” Ректор відповів, що в університеті висить портрет не кандидата в Президенти Л.Кучми, а діючого Президента країни.

Взагалі ж заходи традиційного сценарію мали аж ніяк не традиційне наповнення, бо кожна мить для кожного з учасників була неповторною.

ГРУПА АКТИВІСТІВ.

ПАМ'ЯТКА – З НЕБА

сичні традиції. Наприклад, запалювання факультетських свічечок від Факела Знань, яким – також традиційно – володів ректор СумДУ І.О.Ковальов.

Багато чого змінюється в довколишньому світові взагалі і в Україні зокрема, та тяга до міцних знань, аби зміни ті були – принаймні в мабутньому – лише на краще, залишається в юних серцях незмінною.

Ні, невичерпна-таки фантазія у організаторів наших, сумдеушних, посьвят у студенти. Кожен рік одне й те ж, здавалося б, завдання: привітати і вручити, – але кожного року робиться це так неповторно, так оригінально! Не стало винятком і цього річне свято посвяти. Вітали і давали настанови новонародженим студентам від імені

літературної класики 200-річний Олександр Сергійович Пушкін та трохи молодший, 175-річний, Тарас Григорович Шевченко. Останній, до речі, ставив чимало підступних вікторин-

них запитань, а тим, хто спромігся на них відповісти, класик вручив чудово виданий "Кобзар".

Класика класикою, але в нашого свята посвяти з'явилися і свої власні кла-

І численним гостям та учасникам свята сподобалося все: і шахово-шашковий турнір, і бібліотечні кіоски, і гречана каша з похідних військових кухонь, і безліч вікторин та різноманітних весело-цікавих конкурсів... Словом, атмосфера була відповідною – святковою. Таким же був і парад першокурсників, який завершив духовий оркестр військового інституту артилерії. Потім у небо злетіли 100 голубів, а з неба – пам'ятки першокурсникам, що були доставлені на університетську площу спеціальним літаком.

Робоча поїздка Президента України Леоніда Кучми, що відбулась 21-22 вересня, почалася, як і чотири роки тому, теплою зустріччю на кордоні з Чернігівщиною, в Кролевецькому районі, де його зустрічали голова обласної держадміністрації Володимир Щербань, голова обласної ради Марк Берфман, інші офіційні особи області, керівництво Кролевецького району.

Від кордону президентський кортеж вирушив у напрямку Кролевця. Там, на околиці міста, що виходить на автостраду Київ-Москва, відбулася зустріч глави держави з місцевими жителями. Далі — Конотопський район. Щиро раділи його приїзду мешканці села Новомутин, які зустріли Президента біля нещодавно відкритої чудової, єдиної цього року в області, школи-саду, розрахованої на 40 школярів і 20 дошкільнят. Збудована школа на кошти Міністерства надзвичайних ситуацій. А в селі Козацькому Леонід Кучма зустрівся з колективом агрофірми «Сейм» та місцевими жителями.

Конотоп зустрів президентський кортеж несподіваним велелюддям. Особливо багато народу зібралося на центральній площі міста. Не раз і не два зупинявся Президент на вулицях міста, де відбувались бесіди з простими людьми. Розповідали йому конотопці про життя як є, без прикрас, але й без нагнітання пристрастей. Тепло зустрічали главу держави й у колективі ВАТ «Конотопський завод «Мотордеталь». Розмова відбулася прямо на подвір'ї перед механічним цехом. Заводчани розповіли, що їхнє підприємство працює, хоч і не без складнощів, але є перспектива, а отже й віра у власні сили, бо тільки вона дає впевненість у завтрашньому дні.

На конотопському військовому підприємстві «Авіакон», куди президентський кортеж прибув під вечір, військовий рапорт Леонідові Кучмі віддав перший заступник командувача Військово-Повітряними Силами Украї-

КРОКИ ЛЕОНІДА КУЧМИ ПО ЗЕМЛІ СУМЩИНИ

ни генерал-лейтенант Леонід Фурса. Було чим хвалитися «Авіакону», який спеціалізується на ремонті вертольотів. Замовлення є з різних країн, навіть з Індії. Пізно ввечері в переповненому залі будинку культури Конотопського вагону-ремонтного заводу відбулася зустріч Леоніда Кучми з виборцями.

Насиченою була й програма другого дня перебування Леоніда Кучми на Сумщині. Зранку Президент завітав до ВАТ «СМНВО ім. М.В.Фрунзе». Зустрічаючись у цехах і на території з працівниками, голова держави говорив про перспективи розвитку, а вони однакові і в підприємстві, і в державі: тільки вперед. Потім Президент відкрив першу в області «Ветеранську аптеку», яка стала справді гарним дарунком для ветеранів війни і праці, інвалідів та людей похилого віку, бо тут продаються вітчизняні медикаменти за цінами заводів-виготівників.

Потім Леонід Кучма вручав ключі 23 новоселам будинку по вул.Проков'є-

ва, 33, де вперше здавалось в експлуатацію житло для молодих сімей на нових фінансових засадах: квартири профінансовані за рахунок пільгового довгострокового кредиту, виділеного за ініціативи Президента України.

Найдовше, більше ніж на годину, Леонід Кучма затримався на найкоротшому відрізку шляху: від Червоної площі до Будинку Рад — вулиці Соборній. Розмови, рукостискання, прохання дати автографи, сфотографуватися з Президентом. Студенти навіть подають заліковки, жартують: «Розпишіться, Леоніде Даниловичу, ось тут, може, викладачі будуть до нас не такі вимогливі».

Після зустрічі з працівниками агропромислового комплексу області Президент відвідав військовий інститут артилерії при Сумському державному університеті, де його зустріли, як і належить зустрічати Головнокомандувача, з усіма військовими почестями. В актовій залі на главу держави вже чекали викладачі. Студенти та курсан-

ти цього закладу, а також студенти та викладачі інших вузів області. Відкрив зустріч голова Сумської облдержадміністрації Володимир Щербань. Виступаючи перед присутніми, Леонід Кучма зробив приємний сюрприз, який приготував для господарів. У грудні виповнюється 100 років, як російський імператор Микола II підписав указ про створення цього військового закладу. А Президент України підписав указ про відзначення поважного ювілею інституту на Всеукраїнському рівні. Президент запевнив, що вірить у студентство, переконаний, що молоде покоління обере для своєї держави європейський шлях розвитку. Ви повинні, говорив Леонід Кучма, звертаючись до молоді, запастись відповідним багажем знань, адже молодій країні потрібні молоді кадри, беріть усе краще від викладачів, не стійте осторонь тих процесів, які відбуваються в суспільстві, свою долю треба вирішувати самим.

На цій зустрічі студенти дізналися й про те, що передбачається підвищення стипендії та розширення програми обміну студентами з іншими країнами. Країні потрібні, сказав глава держави, високкваліфіковані кадри, які добре володіють основами ринкової економіки. І такий обмін, у тому числі й на міжнародному рівні, уже передбачений. Студенти почули відповіді від першої особи держави й на інші хвилюючі запитання.

Своєрідним завершальним акордом дводенного перебування Президента на Сумщині стала зустріч з активом області, яка пройшла увечері в приміщенні театру ім.Щепкіна.

Візит Леоніда Кучми на Сумщину, що відбувся в атмосфері високої діловитості і взаємної довірливості, безсумнівно, дав могутній імпульс настроям надії, оптимізму, впевненості у завтрашньому дні.

Звичайно ж, цей візит був і агітаційним з боку нині діючого Президента — кандидата в Президенти на наступний термін.

І ТУТ ПРІОРИТЕТ – ФУНДАМЕНТАЛЬНІСТЬ

Наприкінці вересня на базі Сумського державного університету (спільно з Інститутом змісту і методів навчання) відбулась IV Міжнародна науково-методична конференція «Фундаменталізація та профілізація підготовки фахівців з вищою освітою». Подано було 102 доповіді від 145 авторів з вузів України та країн СНД: Росії, Білорусі. В роботі конференції взяли участь 153 чоловіки з 13 вузів: Донбаського гірничо-металургійного, Кемеровського технологічного харчової промисловості, Українського державного університету харчових технологій, Сумського педагогічного, Білоруського державного університету, Харківського Національного університету, Пензенського педагогічного та інших. До початку роботи були видані науково-методичні збірники «Проблеми освіти» з науковими доповідями, поданими на конференцію. Робота ж її проходила на двох пленарних засіданнях.

трьох секціях, дві з яких мали й підсекції. Секції ж називались:

– Фундаменталізація та профілізація підготовки фахівців з вищою освітою;

– Інформаційні, комп'ютерні технології і методи активного навчання;

– Гуманітарно-соціологічні питання вищої освіти.

Учасники конференції з цікавістю сприйняли влаштовані для них виставку методичних розробок викладачів нашого університету та науково-педагогічної літератури, виставку художньої творчості та показ бібліотекою програм «Комп'ютерні технології навчання» (розроблена кафедрою прикладної математики СумДУ).

Під час пленарних засідань і секційної роботи особливо наголошувалось, що в усьому світі йде пошук нових ефективних систем освіти, відчутне й прагнення до подолання в освіті професійної замкненості й вузь-

копрофільної обмеженості, здійснюється орієнтація на широкоосвітлену й гармонійну особистість. Відбувається перегляд орієнтирів і пріоритетів. Одним з важливих компонентів нової освітньої парадигми є концепція фундаменталізації, що трактує фундаментальність як категорію якості освіти й освіченості особистості.

Фундаментальність – тобто ґрунтовність, міцність, стабільність – це взаємодія людини з інтелектуальним середовищем, а особистість, сприймаючи таке середовище, збагачує власний внутрішній світ. Завдання фундаментальної освіти – забезпечення оптимальних умов для вироблення гнучкого й багатогранного наукового мислення, різноманітних способів сприймання дійсності, усвідомлення внутрішньої потреби саморозвитку й самоосвіти протягом усього життя людини в соціально-економічних і технологічних умовах.

Конференція прийняла методичні рекомендації: вузам України, Інституту змісту і методів навчання Міністерства освіти України, Інституту інформаційних технологій Міністерства освіти України, Міністерству освіти України.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЯ ТА ПРОФІЛІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ» ВУЗАМ УКРАЇНИ:

1. Для забезпечення фундаменталізації освіти створювати і широко використовувати структуру безперервної цільової підготовки (математичної, комп'ютерної, економічної, екологічної та ін.); розглядати сучасні фізичні методи в науці і техніці на основі вивчення інформаційних технологій.

2. Підвищувати професійну культуру фахівця, по можливості організовуючи навчальний процес безпосередньо на виробництві, використовуючи в тому числі філіали кафедр, залучаючи до навчального процесу висококваліфікованих працівників виробництва.

3. В негуманітарних вузах створювати відповідне гуманітарне середовище; ширше упроваджувати в навчальний процес дисципліни за вибором соціально-психологічної підготовки, культури спілкування й поведінки, культури виробництва, естетичного і морального виховання, підтримки і розвитку вузівських традицій.

В соціальних і технічних дисциплінах приділяти увагу питанням гуманізації інженерної освіти, історії і філософському осмисленню технічних наук.

4. У кожному вузі виробити стратегію проведення організаційно-виховної роботи, для чого:

а) запроваджувати в життя тезу «виховання в процесі навчання й навчання в процесі виховання»;

б) студент – головна фігура в навчальному закладі. Орієнтирами повинні бути поняття: «збережи», «допоможи», «навчи», «не заважай», «не зроби шкоду»;

в) провадити виховання й освіту на професійній ос-

нові у відповідності з велінням часу і вимогами ринкових відносин;

г) провести інвентаризацію накопиченого досвіду організаційно-виховної роботи; адаптувати до сучасних умов перевірені життям ефективні форми і прийоми роботи з молоддю.

5. Для більш ефективного розвитку пізнавальної і творчої діяльності бакалаврів, спеціалістів і магістрів широко застосовувати методи активного навчання і засвоєння: ігрові ситуації, проблемне подання матеріалу, системи тестового контролю, розгляд виробничих парадоксів, дилем, ситуацій та ін., для чого націлювати роботу викладачів на більш творче використання другої половини робочого дня, в тому числі на проведення науково-дослідних робіт зі студентами, внутрішньовузівських і регіональних олімпіад, участь у науково-дослідних конкурсах, конференціях з проблем вищої школи.

6. Удосконалювати матеріальну базу кафедр, використовуючи всі можливі види спонсорської і матеріальної допомоги підприємств, для чого використовувати позитивний досвід інших країн по установленню соціальних замовлень на фахівців, розвитку контрактної основи підготовки спеціалістів, добровільного платного навчання та ін., розвитку нових перспективних спеціалізацій з прогнозованим у майбутньому соціальним замовленням на них.

7. Пропонуємо навчальним закладам розглядати фундаменталізацію освіти як пріоритетний напрямок удосконалення змісту навчання як у загальнонауковій, так і професійно орієнтованій підготовці, виключивши вузькопрофільність як несумісну з динамічністю змін на ринку праці та умовами первинної адаптації фахівця у професійній діяльності.

Загальновідомо, що Суми є важливим центром компресоробудування. Невипадково, що саме наш вуз став свого часу другим в Україні проводити підготовку інженерів зі спеціальності "Холодильні і компресорні машини та установки" (за цими двома спеціалізаціями). З 1974 року ця підготовка здійснювалась на вечірньому відділенні, а з 1977 року – на денному. Тоді майбутніх спеціалістів готували викладачі секції теплотехніки, що входила до складу кафедри гідравлічних машин. Нова спеціальність була відкрита за ініціативою тодішнього завідувача кафедри В.В.Малюшенка. Колектив був сформований з представників провідних наукових шкіл країни в цій галузі, що в подальшому відбилась на формуванні власного стилю роботи кафедри, серед перших викладачів якої працювали доценти В.П.Григоров та В.І.Шестаков.

У 1981 році на базі секції теплотехніки створюється самостійна випускаюча кафедра холодильних та компресорних машин, яку очолив доцент В.М.Арсеньєв. З 1998 року кафедрою керує професор О.Р.Якуба.

З 1988 по 1994 рік спеціальність мала назву "Техніка і фізика низьких температур". Потім, у зв'язку зі зміною номенклатури спеціальностей, кафедра стала базовою для підготовки фахівців з двох спеціальностей: "Компресори, пневмоагрегати та вакуумна техніка" і "Холодильні машини і установки".

З метою вдосконалення професійної підготовки у квітні 1988 року на базі СМНВО ім.М.В.Фрунзе було створено філію кафедри, де студенти проходять практику в умовах виробництва. Це сприяє скороченню терміну

СТОРІНКАМИ ВУЗІВСЬКОЇ ІСТОРІЇ

До 25-річчя підготовки
спеціалістів компресорних і
холодильних машин

їх адаптації в майбутньому. Значний внесок у справу підготовки майбутніх фахівців зробили провідні спеціалісти об'єднання Є.Д.Васильєв, Г.А.Бондаренко, Л.А.Романенко, В.А.Сухиненко. Сьогодні з молоддю плідно працюють В.Н.Довженко та В.Г.Концевич.

В навчальний процес упроваджуються досягнення наукових досліджень вчених кафедри у сфері проектування ротаційно-пластинчастих, рідинно-кільцевих, поршневих та відцентрованих компресорів. Цьому сприяла і діяльність науково-дослідної лабораторії в галузі нових композиційних матеріалів для ущільнень, фізичних процесів стиснення в компресорах.

Студенти кафедри беруть участь у науково-технічних конференціях різного рівню, аж до всеукраїнських, а раніше – всесоюзних. Науково-технічні розробки студентів, які були виконані у рамках технічної співдружності з підприємствами, мали високу оцінку.

Випускники кафедри працюють як на машинобудівних підприємствах, де створюють компресори і техніку низьких температур, так і на підприємствах, де використовується таке об-

ладнання. Значна кількість їх працює у ВАТ "СМНВО ім.М.В.Фрунзе", серед них – І.П.Івахненко, головний інженер компресорного виробництва.

Чимало випускників є провідними спеціалістами у ВАТ "Хімпром", ВО "Селмі" та багатьох інших підприємствах та організаціях. Працюють вони і в нашому університеті. Наприклад, кандидати фізико-математичних наук Ю.Ковальов, В.Олейник, кандидати економічних наук С.М.Фролов, О.І.Карінцева.

У зв'язку з впровадженням багаторівневої підготовки фахівців у цьому році відбувся останній випуск інженерів-механіків і здійснено перший випуск бакалаврів. Два студенти, Гусак та Ігнатенко, отримали дипломи магістрів. Усього ж за чверть віку відбулося 20 випусків інженерів-механіків, підготовлено 1000 фахівців.

На честь ювілею на кафедрі виготовлено три пам'ятні медалі. Першою на випускному вечорі нагороджено першого завідувача кафедри В.М.Арсеньєва, який в останні роки приділяє багато уваги підготовці аспірантів, науково-методичній роботі. Другу медаль отримав тисячний випускник – Олексій Бобров. Під час навчання в університеті його середній бал становив "відмінно". Він призер і переможець республіканських олімпіад з фізики та гідравліки, учасник IV Всеукраїнської науково-технічної конференції "Гідроаеромеханіка в інженерній практиці". Третю медаль дістала 1001-му випускнику – Денису Пшеничному, який також мав найвищий бал у навчанні. За рекомендацією кафедри його прийнято на роботу до престижної фірми "Грейс-Інженерінг".

АЗИ ВНУТРІШНЬОГО СВІТУ

Останнім часом все більшої популярності в нашому суспільстві, особливо серед молоді інтелігенції, набуває література, що досліджує внутрішній світ людини. Маються на увазі і видання релігійного характеру, які в останні, постатеїстичні, роки привертають неабияку увагу широкого загалу, і твори Фрейда та Юнга, не знаги хоча б загальної сутності теорій яких вважається невіглаством, і праці сучасних психотерапевтів – особливо західних, та різного роду народних цілителів, екстрасенсів... Мода є мода, а те, що "всі маємо вищу освіту, не маючи початкової", до уваги не береться. Головне, "бути в курсі", а от як відбивається знайомство з такою літературою на психічному і розумовому здоров'ї людини – мало хто знає. Хіба що психіатр... Тому й можна тільки вітати такі видання, які присвячені азам проблеми внутрішнього світу людини, першим сходинок на шляху його пізнання, початковим знанням, без яких не варто навіть брати до рук праці сучасних "дослідників мікрокосму".

Саме тому варто звернути увагу на навчальний посібник "Гіпно-сугестивна психотерапія", що виданий нещодавно редакційно-видавничим відділом Сумського державного університету. Автор – доцент кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб, завідувач курсу психіатрії А.В.Кустов – розглядає в цьому посібнику основні положення та головні принципи проведення гіпно-сугестивної психотерапії. Особливу увагу приділяє він практичним питанням гіпнотизації пацієнтів з використанням традиційних та еріксонівських методів. Давно відомо, що вивчення історії проблеми є водночас вивченням її сутності. Саме такий шлях обрав автор, що дозволяє поступово, але впевнено рухатись читачу до розуміння тих питань, над якими працює сьогодні світова психотерапія. Хоча, як говориться в анотації, книга ця розрахована на лікарів-психіатрів, лікарів-інтернів, психологів та студентів медичних вузів, зацікавить вона, безперечно, і кожного, хто не байдужий до найбільш болючих проблем сучасності, пов'язаних саме з проблемами внутрішнього світу людини, тобто – з пізнанням самого себе.

З приводу придбання цієї книги можна звертатися за адресою:

Суми, пл.Свердлова. Психоневрологічний диспансер, тел. 22-40-47

На початку вересня відбулась чергова ІХ міжнародна науково-технічна конференція «Герметичність, вібронадійність та екологічна безпека насосного і компресорного обладнання», скорочено – «Гервікон-99». Як завжди, проходила вона на базі проблемної лабораторії герметичності і вібронадійності кафедри «Динаміка машин» СумДУ. Співзасновниками виступили НВО «Гідромаш» (Москва) та АТ «Насосенергомаш» (Суми). Фінансову підтримку надали НВО «Енергомаш» (Хімки, Росія), фірма «Гідромаш-Герм» (Москва), підприємство «Турбонасос» (Воронеж), фірма

«ГЕРВІКОН-99»

ливо рухомих з'єднань – найважливіші вузли, що забезпечують надійність, економічність та безпеку технологічного обладнання всіх без винятку галузей промисловості, починаючи з відкачки фекалій і закінчуючи атомною енергетикою та космічною технікою. Аварійні відмови ущільнень частіше за все стають причинами великих техногенних катастроф (аварії на нафтогазоперекачувальних станціях, на хімічних та нафтопереробних вироб-

ля. В 1996 році Міжнародна Організація Стандартизації (ISO) прийняла основні стандарти, які того ж року вважаються як уніфіковані міжнародні, а з 1.01.98 року введені й в Україні. Основна їх вимога – щоб надійність всіх елементів, включаючи ущільнення, забезпечувала не менш як 3-річну безремонтну експлуатацію насосного обладнання. На виконання цих вимог потрібні великі зусилля по створенню нових і вдосконаленню існуючих методів та систем герметизації різних середовищ у різних умовах. Конференції, подібні тій, що відбулася в Сумах, і допомагають вирішувати ці важливі і складні завдання, надаючи фахівцям можливість обмінятися досвідом, ідеями, досягненнями. Неабияке значення має також можливість реклами нових розробок, пошуку замовників.

У роботі ІХ конференції взяли участь спеціалісти 73 виробництв з 38 міст України, Росії, Білорусі, Польщі, Чехії, Німеччини. На пленарних та секційних засіданнях заслухано 66 доповідей, які видрукувані у двох томах «Трудів конференції» ще до початку її роботи. Під час же проведення конференції працюва-

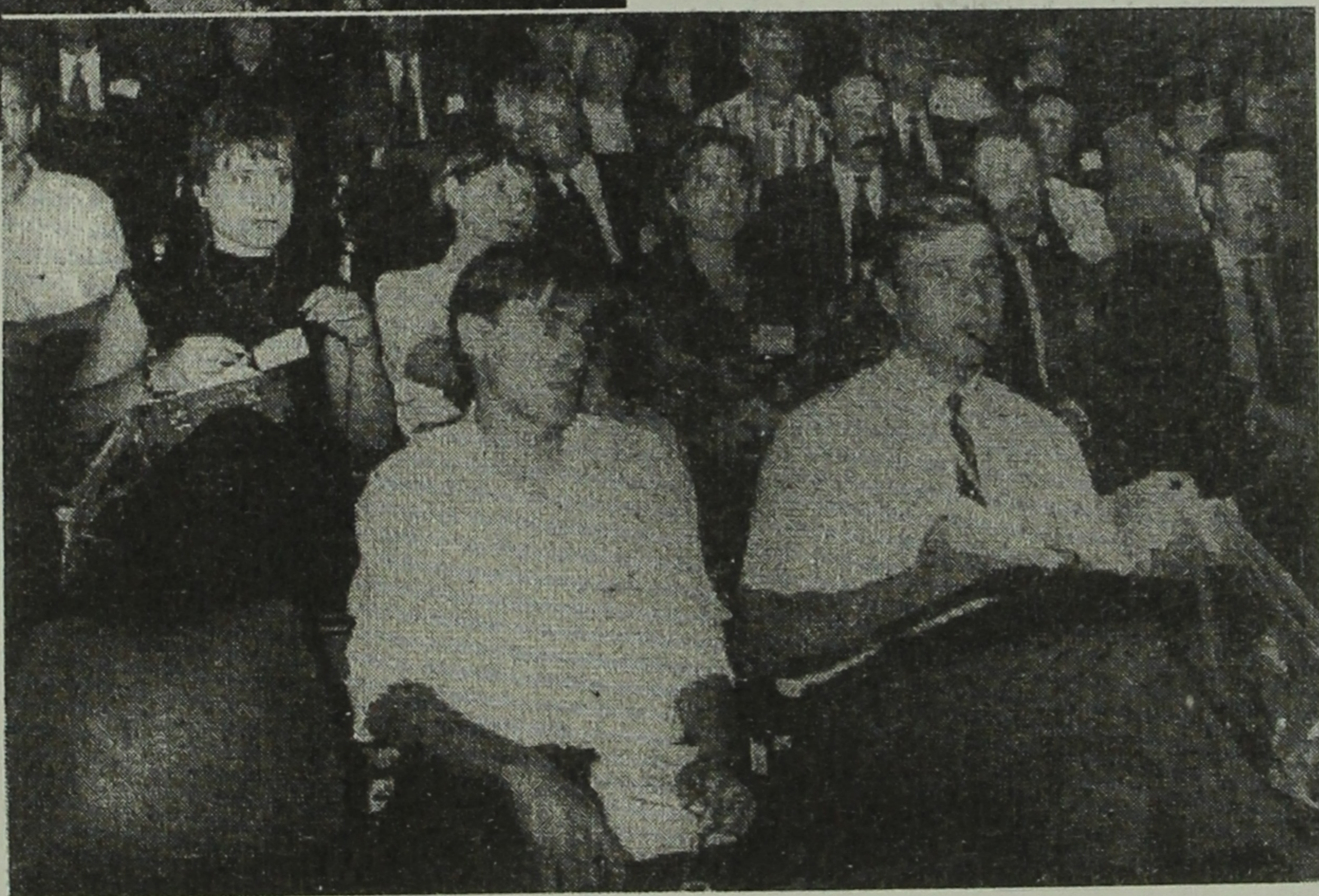

«ТРИЗ» (Суми). Інформаційні спонсори – журнали «Машинознавство» (Львів) та «Насоси» (Київ).

Початок сумських конференцій – 1976 рік, коли з ініціативи ентузіастів була проведена Перша всесоюзна нарада з ущільнювальної техніки. Конференціям вдалося не порушити свого трирічного ритму і стати міжнародними.

Теперішня конференція відбулась на межі тисячоліть. Ця обставина – достатній привід, аби оглянутися на минуле й ще раз переконатися, що з розвитком цивілізації росте і потреба в перекачуванні та переробці все більших мас рідких та газоподібних продуктів. На ці процеси, що здійснюються насосами і компресорами, витрачається значна частина енергії, що виробляється в світі. Ще більше значення має те, що процеси ці пов'язані з величезними, неконтрольованими втратами цих продуктів: близько 60% викидів у атмосферу – це втрачено через неякісне ущільнення машин і трубопроводних систем.

Ущільнення нерухомих і особ-

ництвах тощо). Надійність і герметичність ущільнень – вирішальні фактори екологічної безпеки, ресурсо- та енергозбереження. «Wir halten dicht für saubere Umwelt» (ми ущільнюємо, забезпечуючи чистоту довкілля) – цей девіз фірми «Федор Бургманн», провідної компанії з виробництва ущільнень, найкраще відбиває екологічну значимість ущільнювальної техніки.

З розвитком цивілізації все чіткіше усвідомлюється необхідність збереження і захисту довкіл-

ла виставка продукції підприємств, які виготовляють різні типи ущільнень і ущільнювальних матеріалів. Проведені також спеціалізовані курси по монтажу, обслуговуванню і ремонту торцевих та сальникових ущільнень валів, що обертаються.

Наступну, Х конференцію, планується провести в 2000 році.

Володимир МАРЦЕНКІВСЬКИЙ,
голова оргкомітету конференції, доктор технічних наук, професор.

МИКОЛІ ІВАНОВИЧУ ВОЛКОВУ – 50!

В.І.СІГОВА, ПРОФЕСОР:

— Микола Іванович – дивовижний чоловік. Рідкісна людина. Не перший рік живу на світі, бачила багато різного і різних. Він і справді дивовижний: передусім вражає його працездатність і працелюбність. Свого часу мені також довелося побувати проректором з навчальної роботи – майже 15 років – знаю, як багато часу й сил відбирає ця посада, і не уявляю, яким чином Микола Іванович спросямігся захистити докторську, не беручи ніяких, цілком законних при цьому відпусток, сумлінно виконуючи і свої посадові обов'язки... Нехай щастить йому, нехай таланить якомога частіше, бо винятковим людям не дуже легко живеться в світі, який переважаний уже безліччю писаних та неписаних правил!

В.М.КОВАЛЕНКО, ПРОФЕСОР:

— Давно знаю Миколу Івановича, був свідком його становлення як вченого. Ніколи не зраджував він своїй працелюбності, здібностям до теоретичної науки, що врешті-решт і вилилось у цікаву докторську дисертацію. Варте поваги і його вміння повністю викладатися, віддавати себе справі, якою він займається. Всім відома і його порядність... Досить традиційно, але цілком щиро хочу побажати, аби його прагнення завжди співпадали з його можливостями!

Л.Г.МЕЛЬНИК, ПРОФЕСОР:

— Скільки знаю Миколу Івановича – завжди він у вирі студентського життя. І не лише – навчального. Слідкує і за спортивним життям, бо сам гарний спортсмен з багаторічним досвідом. І за культурним – особливо КВіКівським, бо має неабияке почуття гумору, яке його ніколи не зраджує і при потребі виручає... Таким і повинен бути справжній науковець, педагог, чоловік. Щастя йому!

Г.М.КОСТІНА, ДИРЕКТОР СТУДКЛУБУ:

— Серед багатьох неординарних рис характеру Миколи Івановича особливо мене приваблює в ньому суто чоловіча відповідальність за свої слова та дії, які в нього ніколи не розходяться. Коли він курував наш студклуб, то і найскладніші проблеми вирішувалися вчасно і, як правило, вичерпно. Багато в чому завдяки саме йому на належній моральній та інтелектуальній рівень піднялася тоді виховна і культурно-масова робота в нашому вузі. Зовні він здається недоступним, замкнутим, та коли визнає його ближче, починаєш бачити внутрішню розкрити для діалогу людину, здатну зрозуміти іншого, піти назустріч і допомогти. Особливо, якщо це стосується роботи зі студентами... Усіляких гараздів йому, здоров'я, завжди залишатися самим собою!

Є НАУКИ ПРИКЛАДНІ, Є Й ПЕРЕКЛАДНІ

Вересень місяць приніс до нашого навчального закладу Першу Всеукраїнську конференцію "Методологічні проблеми перекладу на сучасному етапі". Відразу слід зазначити, що від усіх інших конференцій вона виділяється тим, що в ній поряд з науковцями, викладачами та аспірантами взяли участь студенти і співробітники відділів перекладу промислових підприємств, учні класичної гімназії міста Суми.

Географія конференції представлена учасниками з таких міст України, як Київ, Львів, Запоріжжя, Ніжин, Івано-Франківськ, Житомир, Луцьк, Харків та Кіровоград. А матеріали на конференцію були також надіслані з Сімферополя, Чернівців, Чернігова, Одеси та інших міст.

У своїх статтях та вис-

тупах автори посилалися на вітчизняних та зарубіжних лінгвістів, на студії перекладознавства Львова, Сімферополя та Києва. А відтак був досить широким і спектр інтересів учасників конференції: переклад текстів, професіонограма перекладача, синтаксичні блоки та полілексемні одиниці, перекладацькі курйози, проблеми істинності перекладу та буквалізму, мовні одиниці у вербальному контексті, типи мови і типи в мові, соціоаспекти перекладу.

З матеріалами конференції учасники ознайомилися на пленарному засіданні та двох секціях: "Лінгвосоціальні аспекти перекладознавства", "Підготовка перекладачів на сучасному етапі". Слід зауважити також, що тематика наукової конференції мала як теоретичну, так і прак-

На фото О.Королькова: учасників конференції вітає її організатор професор Світлана Олексіївна Швачко.

тичну орієнтацію: учасники конференції глибоше осмислили питання перекладацького сьогодення, а її матеріали послугують у навчальному процесі.

Учасники конференції познайомилися з універси-

тетом, їх привітали ректор СумДУ І.О.Ковальов та проректор М.І.Волков.

Протягом проведення конференції лейтмотивом звучало бажання учасників, щоб її продовження мало місце і в майбутньому.

Раз у п'ять років відбувається така подія: студентська звітно-виборна профспілкорова конференція Сумського держуніверситету. Цього року відбулась вона на початку жовтня.

В своєму звіті голова студпрофкому О.Гопко, зокрема, відзначила, що останні 5 років були нелегкими і для всієї країни, і для нашого вузу. Молодь, яка в переломні моменти історії повинна відігравати головну роль, залишається найбільш незахищеною частиною нашого суспільства. Студентство — надія країни. Так повинно бути. А в дійсності диплом про вищу освіту перестає бути свідомством про справжню освіченість, інтелегентність. Превалює вузькопрагматичний підхід до оволодіння фахом і водночас має місце незатребуваність фахових знань на виробництві. Вихід вищої школи з кризи дещо затягнувся. Кожен є свідком складних і гострих соціально-побутових проблем студентської молоді. Мало того, що на тепершню стипендію можна прожити максимум три дні, так вона ще й невчасно виплачується.

Студентський профком у звітний період робив усе можливе, аби підтримати нашу молодь у її протестах і спробах якось звернути на себе увагу суспільства та влади. На жаль, ці заходи виявились не дуже ефективними. Більш дієвими стала організація, спільно з відділом позанавчальної роботи СумДУ, будівельних студзагонів, які працювали в Тюменській області Росії та в Криму. Шкода, але цього року виникли об'єктивні причини, в зв'язку з якими довелось відмовитись від будзагонів (не було гарантії оплати праці). Але є певні надії, в тому числі і на продовження співпраці нашого вузу з табором «Артек», де в 1998 році працювало й відпочивало 200 наших студентів.

ПОПРИ ВСІ НЕГАРАЗДИ

У своїй роботі профспілка керувалася Статутом профспілки освіти й науки України, рішенням пленумів Облпрофради та обласної профспілки освітян, а також перспективними й поточними планами студпрофкому. Головні пріоритети: підвищення якості фахової освіти, виховання молоді, розвиток її творчих здібностей, покращення житлово-побутових умов іногородніх студентів, належна змістовність вільного часу. Проблеми вирішувались у тісному контакті з ректором та іншими громадськими організаціями. Основну ж роботу виконував, зрозуміло, студентський актив.

Сьогодні на профспілковому обліку — 3802 студенти, які об'єднані в 224 профгрупи. Чимало важливих питань і проблем розглядалось та вирішувалось за звітний період на засіданні студпрофкому. На жаль, поки що не вдалося підвищити роль профспілкових зборів у групах, хоча рейтинг проффорга взагалі помітно зріс.

Причина цього, з одного боку, в неможливості таких зборів вирішувати глобальні проблеми студентського життя, а з іншого, в байдужості самих студентів, які іноді не бажують брати участі в тих чи інших заходах. Треба тут шукати нові шляхи. Саме з метою подібних пошуків проводиться і конференція «Навчальний процес — очима студентів», на якій висловлюється чимало корисних зауважень та пропозицій.

Зупинилася доповідач і на проблемах гуртожитків, де від колишнього студентсь-

кого самоврядування лишилися лише студради, авторитет яких треба всіляко піднімати, аби гуртожитське життя ставало більш цікавим та змістовним. Досить глибоко проаналізувала О.Гопко і стан культурно-масової роботи у вузі та шляхи її вдосконалення, над якими профспілці треба далі працювати. А також — роботу оздоровчого табору в Гурзуфі, де за останні роки багато чого змінилось в кращий бік, у чому пересвідчилися сотні студентів, які там відпочивали.

Усього за звітний період придбано і видано путівок:

- в санаторії — 65, з них 15 безкоштовних для студентів;
- в будинки відпочинку — 25;
- спортивно-оздоровчий табір «Гурзуф» — 860, з них 150 безкоштовних;
- турбаза «Карпати» — більше 200, 40 з них безкоштовних;
- спортивно-оздоровчий табір «Чайка» — 25;

Більше 300 студентам у рік надавалась матеріальна допомога з коштів стипендіального фонду, організувалось і оплачувалось пільгове харчування малозабезпечених студентів і студентів-сиріт. Крім того, студпрофком систематично займався влаштуванням дітей студентів у дитячі садки, виплачував допомогу самотнім матерям, малозабезпеченим сім'ям тощо.

В обговоренні доповіді взяли участь студенти Т.Майборода, С.Сабодаш, І.Булижін, В.Чернобривченко, Д.Капустін, А.Герасимчук, інші.

Конференція визнала роботу студентської профспілки та її голови за звітний період задовільною. Одноголосно обрано на наступний термін головою студпрофкому — Олену Гопко.

ПОЗДОРОВЛЯЄМО

Юрія Костянтиновича Береста з нагородженням його Грамотою голови обласної державної адміністрації – за вагомий внесок у розвиток фізичної культури та спорту області, підготовку спортсменів високого класу, багаторічну сумлінну працю та з нагоди Дня фізкультури і спорту. А ще йому присвоєно звання Заслуженого працівника фізичної культури і спорту України.

УКАЗ

Президента України
про відзначення нагородами України працівників підприємств, установ і організацій
Сумської області
За вагомі досягнення в професійній діяльності,
багаторічну сумлінну працю
ПОСТАНОВЛЯЮ:

Присвоїти почесне звання “Заслужений працівник фізичної культури і спорту України”
Бересту Юрію Костянтиновичу –
завідувачу кафедри фізвиховання Сумського державного університету.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Суми дійсно стають університетським містом і за показником кількості університетів на душу населення вже, мабуть, і Київ переганяють: нещодавно, згідно з Постановою Кабміну, статус університету надано Сумському державному педагогічному інституту імені А.С.Макаренка.

Дводенну нараду-семінар проведено в Сумському державному аграрному університеті, в якій взяли участь ректори вищих аграрних закладів освіти, керівники кадрових служб АПК облдержадміністрацій. Вони проаналізували підсумки прийому до вищих закладів аграрної освіти у нинішньому році, розглянули питання формування обсягів державного замовлення на наступний рік а також обговорили проект Концепції кадрового забезпечення АПК.

В Українській академії банківської справи пройшла II Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України». Її організаторами виступили Нацбанк, Міністерство освіти, Інститут економічного прогнозування, редакція журналу «Банківська справа». Загалом до Сум прибуло півсотні вчених з різних навчальних закладів України.

ПАМ'ЯТІ КОЛЕГИ

У вересні перестало битися серце викладача нашого навчального закладу – кандидата технічних наук, доцента Віктора Миколайовича Макаркука. Він був життєрадісною, вселяючою оптимізм в оточуючих людиною, кваліфікованим науковцем, досвідченим викладачем і методистом. До останніх своїх днів Віктор Миколайович ретельно працював над удосконаленням навчального процесу, опановуванням нового в дисциплінах, які викладав для студентів протягом десятиріч. У програмі традиційної міжнародної науково-методичної конференції “Фундаменталізація та профілізація підготовки фахівців з вищою освітою” мала бути його доповідь “Активізація роботи студентів при виконанні курсового проекту з ТММ”.

Вміння роботи з молоддю особливо розкрилося у Віктора Миколайовича під час багаторічної діяльності на посаді заступника декана з виховної роботи інженерного факультету та куратора. Як зазначив на жалобному мітингу декан цього факультету А.О.Євтушенко, тим студентам, які живуть у гуртожитку, відірвані від сім'ї, Віктор Миколайович заміняв батька... Не рахуючись з особистим часом, в будні і свята він

сприяв тому, щоб у гуртожитку молоді хлопці та дівчата вели гідне студентів життя, виростили не тільки кваліфікованими фахівцями, а й духовно багатими, інтелігентними людьми. Академічні групи, які очолював Віктор Миколайович, вирізнялись активністю в громадському житті СумДУ, художній самодіяльності, виступах КВіК тощо. В літературній вітальні, під час проведення вечорів відпочинку, різних виставок, зустрічей з цікавими людьми частіше за всіх були його студенти.

“Він завжди допоможе і в навчанні, і в побуті, і в житті”, – говорили під час прощання зі своїм викладачем і наставником студенти – як ті, що навчаються тепер, так і випускники минулих років.

Жорстока та швидкоплинна хвороба вирвала Віктора Миколайовича Макаркука з наших рядів. “Досвід виховної роботи зі студентами я переймав у Нелі Аркадіївни Агаджанової”, – часто повторював Віктор Миколайович. Як і вона, він назавжди залишиться в пам'яті колег, співробітників університету та студентів.

Вічна йому пам'ять!

О.ТЕЛЕТОВ.

«РЕЗОНАНС»

Газета Сумського державного університету
Реєстраційне свідоцтво СМ №020

Газету віддруковано в «Різоцентрі»
Сумського державного університету:
м.Суми, вул.Римського-Корсакова, 2.
Замовлення № 444

Редактор В.Садівничий

Тел.: 392-397.

Адреса: м.Суми, вул.Римського-Корсакова, 2, корпус Г, кімната 406